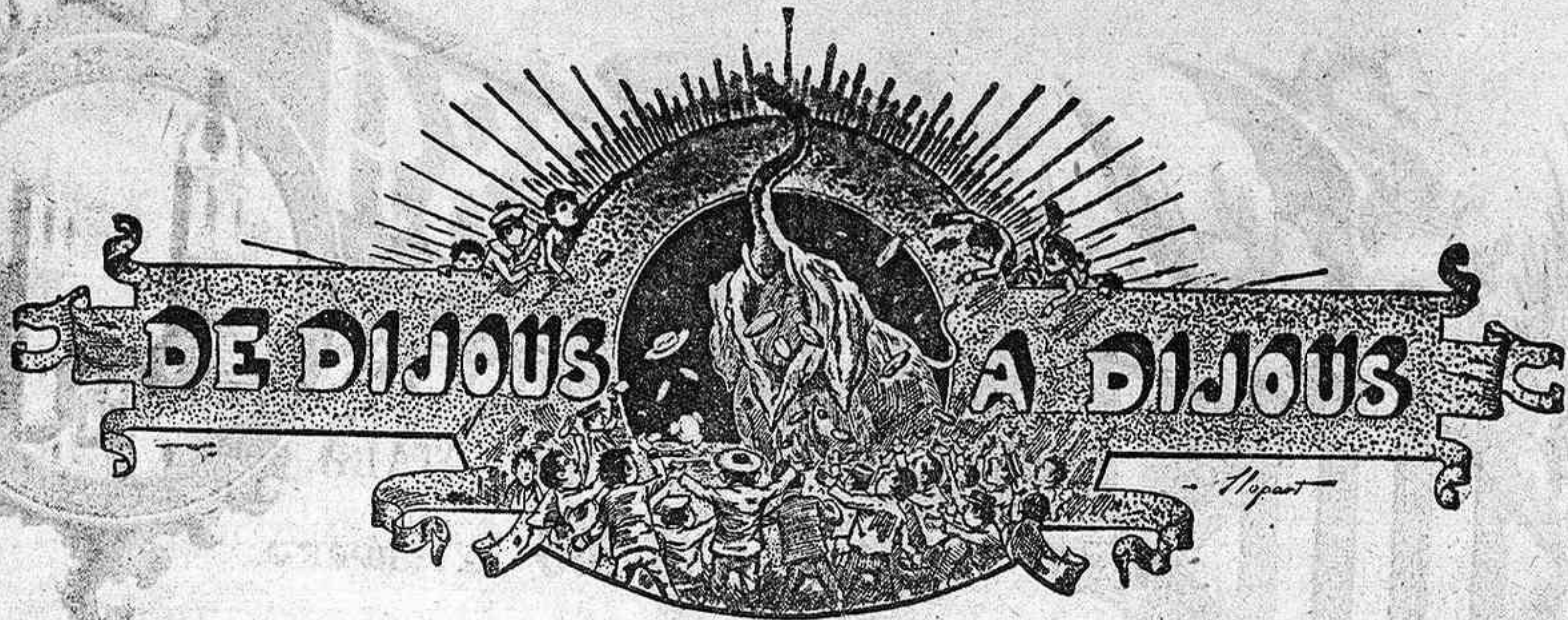

—¿No 'ls anima 'l meu somris?
 ¿Per qué tan parats los miro?
 ¡Vamos, no siguin aixís!
 ¡Si 'm volen, ja poden dirho,
 per que no tinch compromís!

Densá que la Civilisació moderna porta la batuta en lo concert universal de tots los païssos conquistats per lo progrés, vé afirmantse que París de Fransa es lo cap del mon civilisat; y com que la tal afirmació ha sentat plassa de máxima ó sentència per la forsa de la costúm, com si diguéssim, per rutina, resulta que d' una manera rutinaria hem de concedir qu' es veritat la categoria que ostenta aquella gran vila de Centro del Avens.

Conformes de tota conformitat en que la capital francesa es lo mar ahont desembocan tots los rius dels adelantos del sigle; admetém que la patria de la *Marsellesa* siga la idem de las Arts, de la industria, del moviment intelectual en sa marxa progressiva; concedim que lo cel de las *estrellas* de café-concert vu'ga passar per ser lo Paradís de la Moda, aqueixa reyna absoluta de la Societat; pero també bem de convenir en que lo París modern es la antigua Babilonia de las costums d' ara; la metròpoli del escándols modelos, la Còrt de las immoralitats á l' ordre del dia; la Llo ja ahont se cotisan los valors de las altas traicions y de las baixas influencias mercadejadas y subastadas á preu d' honors y dignitats.

Lo procès Zola, ab tot soa luxu de manifestacions públicas indignas, no d' una vila que vol ser, com deyam, lo cap del mon civilisat, sino d' un poble de la India, ha acabat de corroborar que la capital de Fransa es exemplar en tot, fins en ser desmoralizada per excés de patriotisme, pero d' un patriotisme que rebaixa á sos fills y fa cometre'ls ignominias y barbaritats á la menuda y á l' engros.

Quan aquella porqueria del Panamá, fou precis regar ab l' ácit fénich d' un procès-mentida tota la Fransa; encare se sent avuy la furtor, una furtor de mort, perque la Moralitat administrativa en aquell país era un cadávre. La relligiositat parlamentaria, dintre del seu mateix sagrat temple, ha sigut profanada mes qu' enloch fins al extrem de ferhi, en compte de

discursos, *pinyas* en gran y sovint. Y l' honor militar (que pera los francesos es lo més sagrat d' ensá que los varen reventar á Sedan) ha quedat ab motiu del assumpto Dreyfus-Estherazy, que ni 's pot cullir de terra ab uns molls.

Consti, donchs, que París pot ser lo cap ó lo ventre de la civilisació, segóns y com; pero no 's pot amagar que té un bon *devallant* pera empassarse tota mena d' irregularitats é injusticias com cap més nació puga ferli la competencia.

Y siguent lo sistema de govern d' allí ten ample d' una amplitut *lata*, es menos de doldre qualsevol conflicte rebuscat per abusos de confiança ó per pietora de *patriotisme*, qu' es la seba grillada dels francesos. Estiguessin ells baix lo jou d' un govern lliberal en *conserva*, posem per cás, y 's justificarian moralment aqueixas exp'ossions de bilis qu' empestan las Cambras dels seus diputats y las salas dels seus Tribunals; pero baix la protecció d' una forma gubernamental tan democrática, sense rancias preocupacions monárquicas, ni imposicions regiment coronadas, ni lleys *tronadas* mereixen los gabatxos tota mena de rambatxas per no saberse entendre y servir lo mon de París de rodella á totas las demés nacions civilisadas que á ratos perduts s' entretenen á tirar al *blanco* apuntant al cor de la Fransa.

Ya tenia rahó aquell que deya: *á tot arreu se couhen fabas*. Sino que las fabas francesas son fabas aufegadas...

Seguint aixís aqueixos procesos de tant soroll, será qüestió de llest lo d' en Zola, cridar per las rúas de París:—¡Qui 'n vol un altre!

*
**

Diá'ech de la setmana:

—¿Qué li va semblar la manifestació de diumenge?

—¡Psé!... ¡Sí!... ¡Bueno!... ¡Ya ho sé!... ¡Peró!...

¡Es dir!

PEPET DEL CARRIL.

UN «CARNESTOLTAS»

Si la Junta de Festeigs
que en lo carrer de 'n Raurich
posa en prempsa son *ingeni*,
per fer un Carnaval lluhit
vol tenir de «'n Carnestoltas»
un exacte *figuri*,
li suplico que s' enteri
del *romanso* que transcrich
y estich segú qu' al llegirlo
ella, y molts barcelonins
exclamarán fenthi broma:
— ¡Vaya un *tipol*... ¡N' hi ha un *tip!*
Lo paper de «Carnestoltas»
li ve com l' anell al dit.—

Pues señor... era al Liceo,
per l' últim ball... vet' aquí
qu' á las *tantas de la noche*,
la gatzara y 'l bullit
ja anavan un xich de baixa
y 'ls balladors ensopits
marxavan cap' á retiro;
salvo alguns que, mes .. *actius*,
en la foscuria de 'ls palcos
ó de 'ls reservats á dins,
entre l' ostra y la copeta,
entre 'l petó y 'l pessich,
reventavan las ampollas,
y 'ls bitl'ets de vinticinch
y altras cosas *reventables*,
que 's *reventan* en tals nits!

En la sala pochs ballavan;
lo *sarau* era per dins
de 'ls reservats y de 'ls palcos...
y de 'ls caps enterbolits!

Le prompte, en mitj la penumbra
incerta d' un passadís,
va apareixe la silueta
mes rara qu' al mon s' ha vist.

Feya cara d' edil *fúnebre*
ab ulls de peix estantis;
feya ab las camas tentinas
per mor de 'ls peus fugitius;
lo seu cos feya equilibris
per no apamar lo sant pis
y ab las mans, esgarrapava
las parets, y 'ls crispats dits
buscavan un punt d' apoyo,
per la gravetat precis...

¿Y 'l vestit?... ¡La *silueta*
portava un famós vestit!
Sobre 'l frach, lligadas duya
las faldillas femenils;
per cos, portava uns *enagos*
ben planxadets y per fi
son cap cubria una cófia
ampla de tres pams y mitj,
y guarnida ab una ploma
decantada de garbí...

En resúm; un *mamarratxo*
mal fardat y mal vestit,
treginant la *mantellina*
mes monumental qu' he vist!

Pero senyors, ma sorpresa
cresqué d' un modo infinit
quan m' adono de que un *Xanxes*
(qu' á un costat del passadís
dormitava feya estona)
va adressarse esporuguit
y al passar lo *mamarratxo*,
's posá la ma al *tupi*
quadrantse com un *caloyo*,
y dantli la bona nit.

Y mentres marxava l' altre,
lo *Xanxes*, fent un somris
va'g sentir que s' exclamava:

— Válgam Sant Benet!... *¿qué vi?*
¡Buenal ¡Buenal ¡Pero buenal
¡Buena la cogió el edil!

No sé que passá en la sala,
perque... m' esperava 'l llit
y ab franquesa. 'l veure un *mona*
may m' ha *quitat* lo dormir.

No sé, si la *paperina*
va portá algun compromís,
perque del modo qu' anava
hi havia prou tela y fil
lo mateix per da un escándol
com per fe 'l gos y 'l garri;
¡igual per armá una bronca
solfejada en los cinch dits,
com per da una *conferencia*
de *can-can*, á tot perfil!

Lo qu' ara sols me preocupa
es lo següent: ¿A n' á qui
pertanyian las faldillas
del *funerari* .. tranqui?...

Y sobretot 'ls *enagos*...
¿quí 'ls va perdre aquella nit?
¿Y ahont sería sa mestressa,
mentres corrian per 'llí?...
¿Qué faría, la infelissa
sense *enagos*, ni vestit?...

Mas preguntas ignocentas,
ja ho veuhem, portan bon fi
pero no obstant ja 'm figuro
que m' hauré de quedá als llims.

Mes lo que si recomano
á la Comissió qu' he dit
es que si de 'n «Carnestoltas»
no tenen lo *figuri*,
echin ma d' aquet modelo
qu' es un *tipo* que n' hi ha un *tip*.

Será si 's vol, un xich... *fúnebre*,
pro per ferlo mes bonich
sol penjantli en los *enagos*,
una creu demunt del pit
d' aquella ordre tan *catòlica*,
fará una *tropa* .. ¡hasta allí!

M. RIUSECH.

STARAMSADAS

Que deixi d' estimarte
aixó difícil es,
pro que 't deixi tres *pelas*...
aixó encare ho es mes.

Avants portavas molta estimació
ara portas... las mitjas al garró.

Voldria passá un día al teu costat
respirant de ta boca 'l dols alé;
voldria enamorat
contemplar extassiat
el somris de tos llabis, Salomé;
voldria ton cosset estrenye fort
y aixís tots dos passá un día sensé;
y te ho dich de tot cor;
aixó voldria nena, perque se...
que jo m' hi aburriria y tu també.

Una pessa hi comprat avuy de bea
si vols t' en faré mitja, Francisqueta.

Un tros de *pa* es ton pare
segons m' han dit avuy;
ta mare es de la *crosta*
de abaix, n' estich segú
y pera fi de festa
tu n' ets molt *molla*... d' ulls.

¿Que per mi estás ab ansia, dius? ho crech,
jo en cambi per tu estich... al poble Sech.

Que no 't deixas fer l' amor,
vas dir, á certa persona,
l' amor no te 'l deixas fer
pero 't deixas fé altras cosas.

J. STARAMSA.

DIJOURS GRAS

—¡Quin Dijous Gras lo del any passat!
Vam anar a fora ab lo meu cusí Arturo,
y... ¡es tan pillo aquell xicot!... ¡Vos-
tés mateixos poden fer los comentaris!

—¿Qué t' hi jugas que no 'm coneixes?
—¡Que nó!... Ja veurás, ensenyam la cura, dich: la cara.
—No 'm coneixerás tampoch, com qu' es lo primer cop
que veig la teva fesonomia de mico.
—¡Mana.. dich: mona!

—Pe 'ls pobres qu' ho necessitan
fassins una caritat...
(qu' haig de pagá a la dispesa
mitj any que tinch atrassat).

—Algun temps, pe 'l Carnaval
hi passat dolsas estonas,
y ara... «beneyta sou vos»
¡ay! «entre totas las donas».

LA TOMASA

A L' HORA D' ANÀ AL RESTAURÁN

—¿Vols venir?

—Vaig ab aquesta...

—Veni totas dos ¿que hi fá?

—¿Portas diners?

—Alguns céntims...

—Adeu Rotschild de secá!

Cuadros forasters

UN RECADO

AVE Marial Hont sou? Que no hi ha ningú per 'qui dintre?

—(Bo! ja hem rebut. Si aquesta agafa las cartas ja tenim feyna tallada fins al vespre), ¿Qué hi ha Francisca?

—Res; vos porto un recado de la vostra germana de Barcelona.

—Ahir va anarhi 'l meu home ¿Que hi há alguna novetat?

—No, no; al *contrari*. Si no 's que jo vaig haver d' anar á Barcelona per assistir al casament de una neboda meva ab un xicot que es fill d' una casa que tenen una botiga de betas y fils y vamos, estan molt bé, y com que 'm sobrava temps vaig pensar «arriuat fins á veure la Tuyetas.»

—Y qué os va dir? (Si no procuro tréurela aviat, aixó comensa malament).

—Ay! ¡va quedar tota parada. Ja vos asseguro que li proba, perque s' ha engreixat molt. Sembla que li fan bons tractes á Barcelona. Ja li vaig dir jo; «vaja, vaja, me 'n alegro que 't probi tant.» Y que os dich que tenen un bon pis; jo 'n vaig quedar enamorada. Es dir; vos ja ho deveu saber millor que jo perque hi haureu estat mes de quatre vegadas...

—Y 'l recado que us va dar? Feume 'l favor perque tinch un xich de pressa.

—Ah! prou, prou. *Dassimuleu*, perque devegadas un hom' tot enrahonant se distreu y no 's recorda de lo que vol dir. Donchs sí, com anava dihent, li vaig dir: «si vols alguna cosa per allá dalt, demá me 'n hi torno.» Y ella 'm va dir, «avuy n' ha vingut lo meu cunyat; pero vaja si no 't va malament de passar á ca ma germana..» Ves si m' havia de venir malament. Aquí ray que tot ho tenim á quatre passos. Ja es be 'n diferent de Barcelona que per tot s' ha de caminar una hora y encare després puja aquell reguitzell de escalas que una 'n surt mitj reventada. Y sobre tot aquell soroll de cotxes y *trench-vias* que no para may; jo sempre que hi vaig en torno ab mitj mal de cap.

—Bé, bé; y d' aixó que deyan del recado...

—Ah, si. Ella 'm va dir; «fes lo favor donchs de passarhi...» Jo, es clar, no solament aquet li faria de favor, sino qualsevol altre que me 'n demanés, perque haviam sigut molt amigas desde petites y 'ns haviam estimat molt. Si ella encare s' ha recordat de quan anavan juntas á costura á n' aquella mestra que tenia tant mal génit y que després se va

morir d' un tip de monjetas secas. La vostra germana n' hi havia fetas á la alsada d' un campanar; com que era aixís tant *desinvolta* y pujava bastant aixeredota... Alashoras tothom ja deya que era la que se semblava mes á 'n 'l seu pare y no era pas mentida, perque ja ho ensenyava be 'n bé de qui era filla. Ves qui 'ns ho tenia de dir; sembla que era ahir que encare anavam á tirarns pedras ab los xicots y avuy ja casadas y mares de familia. ¡Ay Senyor! com passa 'l temps, ¿no es vritat?

—Ja teniu rahó ja. Pero alló que 'm deya...

—Ay! si; ja me 'n tornava á descuydar. Com una té tanta alegria de poder veure una *presona* amiga, després de tant temps que no 'ns haviam vist... y com que varem parlar de tantas cosas... Sino que aquell xicotet que té no la deixava estar quieta may, plorant sempre perque volia mamar... Per cert que es una criatura grassa y roja y que fa un goitxás... Ja us asseguro que la cria bé. Diu que mama molt, pero ja se li coneix á sobre... Jo li vaig dir; «noya, no sabs tu la sort que tens, perque la pobra criatura que ha de anar pe 'l mal borrarás de las didas, ja pot ben dir que ha tret la rifa.» Lo que es en qüestió de didas ja podeu triar arreu. Per mes que diguin que á las criaturas las hi posan *valuntat*, la vritat es que ellas no hi son mes que pe 'ls quartos. Jo n' hi hagut de tenir tanta experiencia, que com hi ha mon, si may hagués de tornarhi, no se pas si mal per mal, m' estimaria mes tenirme las criaturas á casa, encare que las hagués de criar ab llet de cabra.

—Veyeu Francisca si 'm podeu donar aquet recado que porteu, perque avuy tinch bugada y aixó porta molta feyna.

—Ja teniu rahó ja. La feyna d' una casa no s' acaba may. Jo també vaig depressa perque ab aquets dos días que hi sigut fora, á casa deu semblar un encant. Poden ben dir de las donas. La que té unas quantas criaturas y vol tenir la casa una mica endressada, no cal que s' entretenga. Jo no se pas com poden fersho aquestas donas que passen tot lo sant día enrahonant d' un cantó al altre..

—Mireu Francisca; sabeu que pensava? Que ja podriau tornar demá per dar-me aquet ditxós recado.

—Ay! si; dispenseume. Me va dir que us digués que tots estavan bons y que no passeseu ansia pe 'l vostre *home*, que havia arriuat sens novetat.

—Y per dir-me tot aixó havia de moure tanta fassessia? ¡Aneusen al botavant!

—Ay, ay! Que hi dit res de mal?... (Y 'm deixa plantada! Després que 'ls faig un favor... Vaya una *educació* que tenen certas *presonas*..)

METTERNIK.

Carnavalesca

MASCARETA, mascareta
d' ulls negres y cos bufó,
ascoltam una estoneta.
¿Com te dius? ¿No 't dius Marieta?
Me sembla que 't coneix jo.
Vina, ascoltam, nena ingrata,
pues ta indiferencia 'm mata.
¿No 'm vols contesta? ¿Que dius?
Me sembla que de mi 't rius,
y fas mal fet insensata.
¿Vens aquí perque l' amor
t' hi porta ó per fer gatzara
ó per destrossá algún cor?
¿Qué 'm contestas? ¿Rius encare?
¿Es qu' ets tonta ó fas lo sort?
¿Tens vergonya perque ensenyas
lo que tapas tots los días?
Si es que 'n tens, ¿perqué venias?
Ab pudor, ¿perqué t' empenyas
en vení á fer ximp'erias?
¿Trista 't posas? No m' ho esplico
Sigas franca y expressiva.
¿T' enfadas per qué 't critico?
¿Si en Carnaval la *missiva*
de las noyas es fe 'l micol
Y ho comprench perfectament
fingir tot l' any es torment
horrible, ¿vritat, rateta?
Ja que avuy portas careta
digam lo que 'l teu cor sent,
¿Vritat qu' has vingut aquí
per veure á *aquell*? ¿Oy que si?
Contestam per vida mia.
Es terrible ta porfia
en callar, bell serafi.
Tingas lo cap ben seré;
no 't mostris massa incitant
ab *ell*, pensant tu fe un bé;
la noya mil perills té
qu' acaban, nena, plorant.
Pro, ¿no ballas? ¿que 't tèn inquietat?
¿No vens aquí á fer brometa
com las altras? Digas, mona,
¿Vens aquí á passar l' estona
fent lo mut. ¿Vaja una tretal
Demostram ton bon humor
com fan totas, d' arribada.
¿Ni d' esbroncarme tens cor
portant la cara tapada?
Esbrancam. ¿Tingas valor!
Mascareta, mascareta,
¿tal volta callas per qué
t' apreta la coilleta?
—¡Ay, ay! Ahont va aquet Treseta
¿Cúydat de tú, tafané!

FRANCISCO SISA.

A la colla de la Contumancia

¡SALUT, amichs.... ignorats!
¡Salut colla de trempats
que com nosaltres penséul
D' avuy, vostres amistats
pregonem en alta véu.
No us coneixém, y teniu
ja 'l nostre afecte mes viu
(vos ho jurem per qui sou)
¡com no, si ja 'l titul diu
que ningú us amaga l' ou.
Vosaltres s' heu *ajuntat*
formant una societat
de tendencias ben marcadas:
«als disgustos..... ¡omplí 'l plat!
y á las penas..... ¡xarricadas!
«La Colla deis treize,» á Reus
vos segueix de cap á péus:
som tretze d' alló *triat*,
y dins d' ella cap dels seus
te fama de... desganat.
Nos reuni'n mensualment
en banquet *suculent*
p'è de talls, vi y... alegria
¡Quinas probas de *talent*,
donem en tan crítich díal
En las nostres reunións
no hi caben mes discusions
que las de beure ó menjá,
tot lo demés son rahóns:
tot es perdre 'l temps en vá.
En LA TOMASA esperém
(y confirmat ho veurém)
la vostra contestació,
y al contestar, vos preguém
que 'ns dongueu la direcció.

Per la «Colla dels tretze»

MONIATO.

*
* *

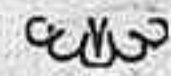
LA llum ab que 'ns illumena
la lluna en nit serena
es llum del sol per ella reflectada.
¡Quants homens existeixen
qu' orgullosos lluheixen,
llunas vivents, ab llumenmatllevat!

Que may ta impura besada
la poses sobre mon front,
donchs, podria enma zinada
borrar la pe ja sagrada
de la qu' al marxar del mon
'm doná ma mare aymada.

FARSELL.

La cansó del "Tant me fá"

(Dedicada á un sitgetá)

SOCH un jove molt *currido*.
vesteixo sempre elegant;
vaig al ball, vaig al teatro,
al café y al restaurant.
Gastant sempre á trotxe y motxe,
visch alegre y satisfet;
res m' importa que algú digui:
—¡Que 'n té de deutes, aquet!...—
Si ni menos me 'ls ascolto.
Y está clá:
com que ja sé que 'm coneixen,
¡tant me fá!

Cada día 'm persegueixen
el sastre y 'l sabaté;
ni al estanch volen fiarme,
ni 'm vol afeytá 'l barbé.
Pero ab tres ó quatre excusas
me 'ls sé tréure del devant,
y 'ls dich:—Veníume al darrera
ab un fluiol sonant,—
Es inútil tot quant fassin
per cobrá;
com que hi perdut la vergonyoa,
¡tant me fá!

D' una societat lluhida
tresorer me van nombrar,
y als poquets mesos de serho
los *fondos* me vaig gastar.
«Qui toca oli, 'ls dits se 'n unta,»
diu l' adagi; y es natural
que aquell oli, ¡dich! els quartos,
me 'ls gastés pel Carnaval.
Airada la Junta, en massa,
protestá;
y cridant mes qu' ells, jo 'ls deya:
¡tant me fá!

En fi, vaja, soch un llonza,
un beneyt, un presumit,
y per tot arréu hont passo,
m' assenyalan ab lo dit.
Pero, nada; 's necessita
tenir barra y *sans-façón*,
y anar sempre passant días
sens fer cas de res del mon.
Per xó quan algú s' exclama,
solch cantá:
—Si pateixes, pénjat, mátat,
¡tant me fá!

GUILLÉM CURDÍ.

EPÍGRAMAS

—Ma xicota qu' es fornera
va donarme una *coqueta*
—Donchs la meva es confitera
y va dar-me una *galeta*.

Enfadat deya un senyor
á un fabricant de cassolas:
—Fent cassolas, trobo extrany
que vosté sigui tan *olla*.

MIQUELÓ MASQUET RASCLÉ.

CANTAR

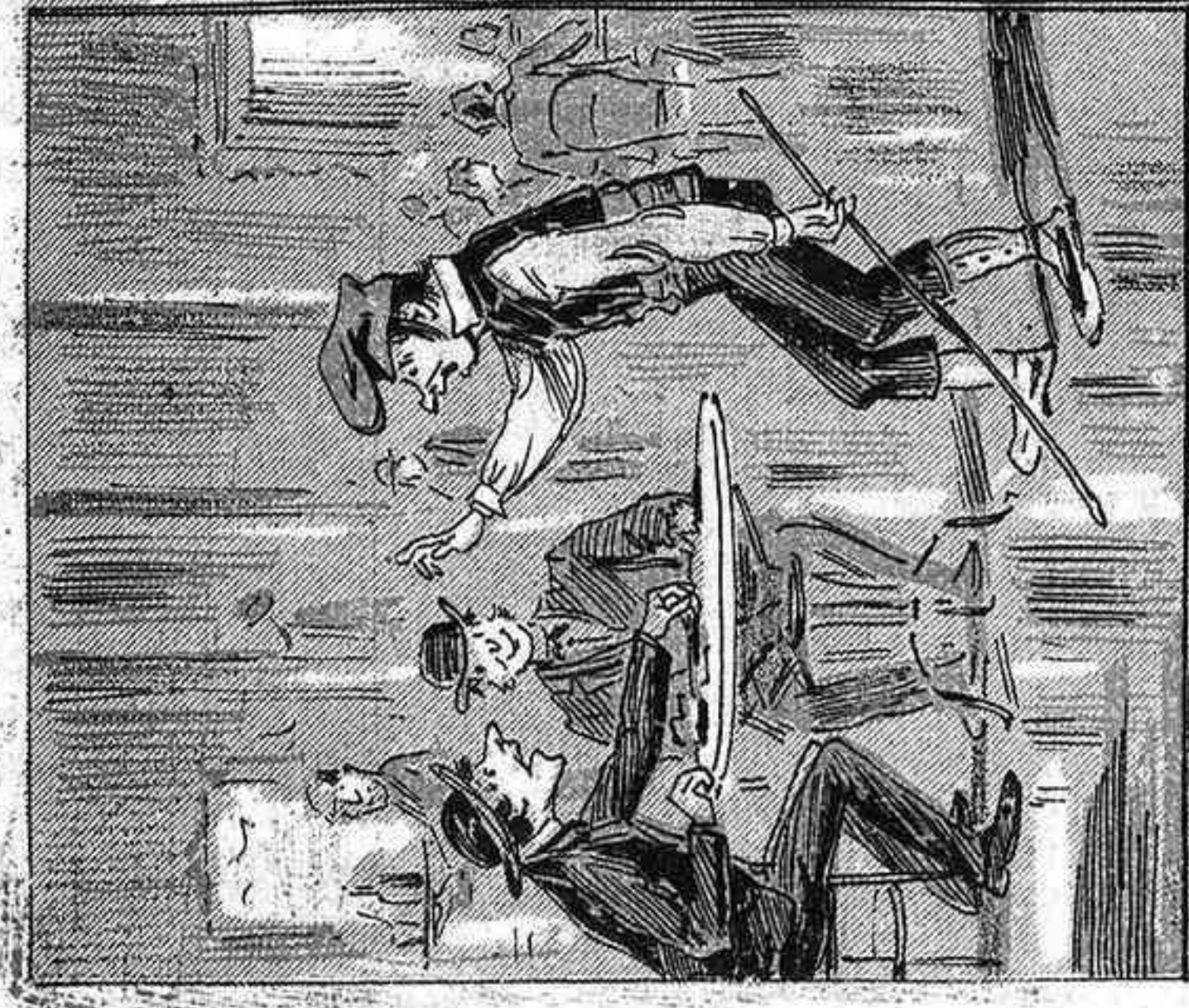
Si algun cop malalt me trobo,
vina á veurem estimada
y veurás si ve la dona
quina palissa que 't clava.

MANEL BENET.

LA TOMASA

UN ERAGÁS D' EN NOERÈ LLONZA

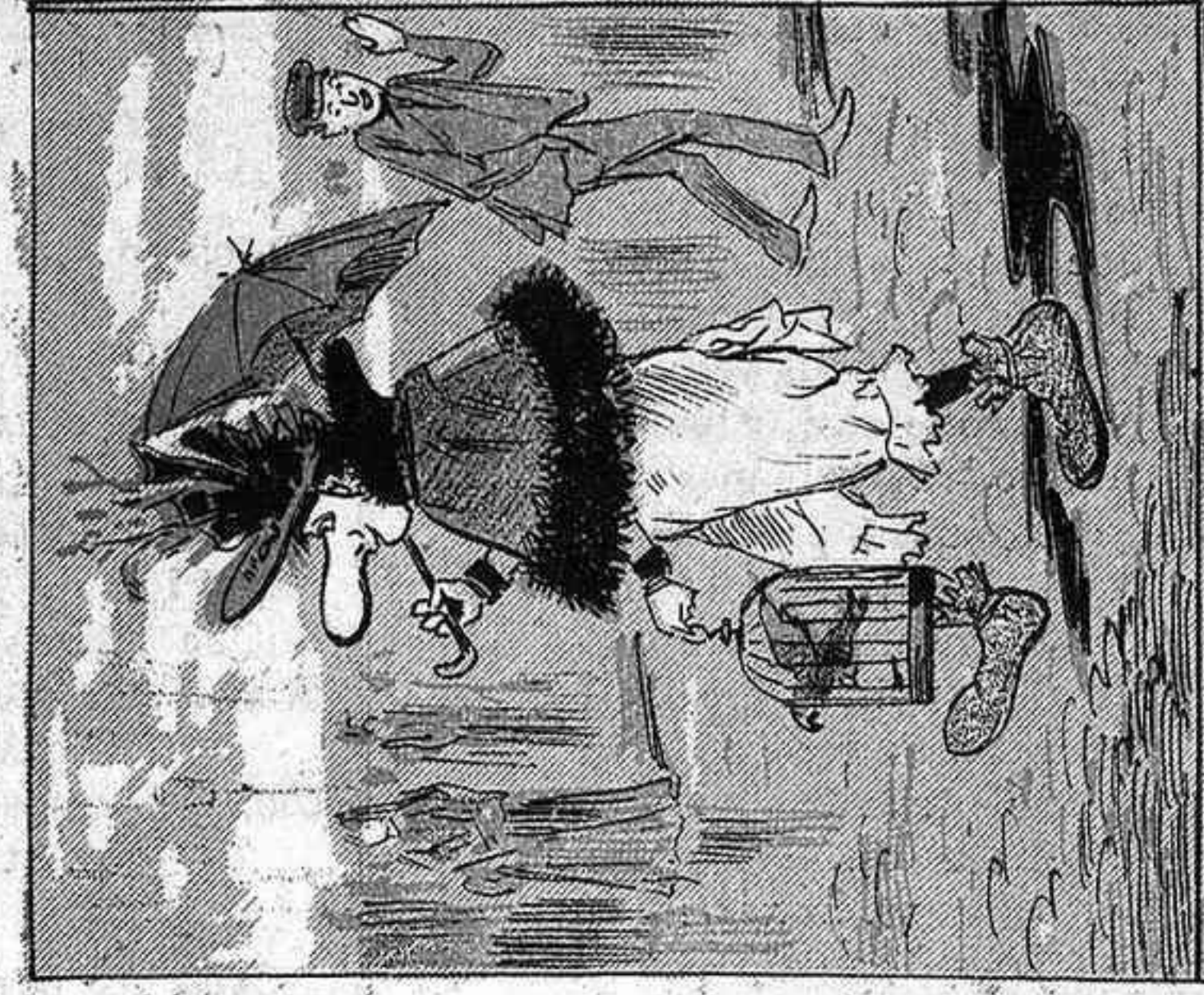
Per J. LLOPART

—Donchs, jo 'ls asseguro que si 'm disfresso, vull divertir-me en gran, per-que ho faré de modo que cap de vostès ni ningú 'm puga coneixe.

—¡Ja 't dich, Paula, que 'ls teus amos son trempats! Ab aixó que 'm deixa la *sinyora*, faré tropa de debó!... ¡Vingan las calsas!

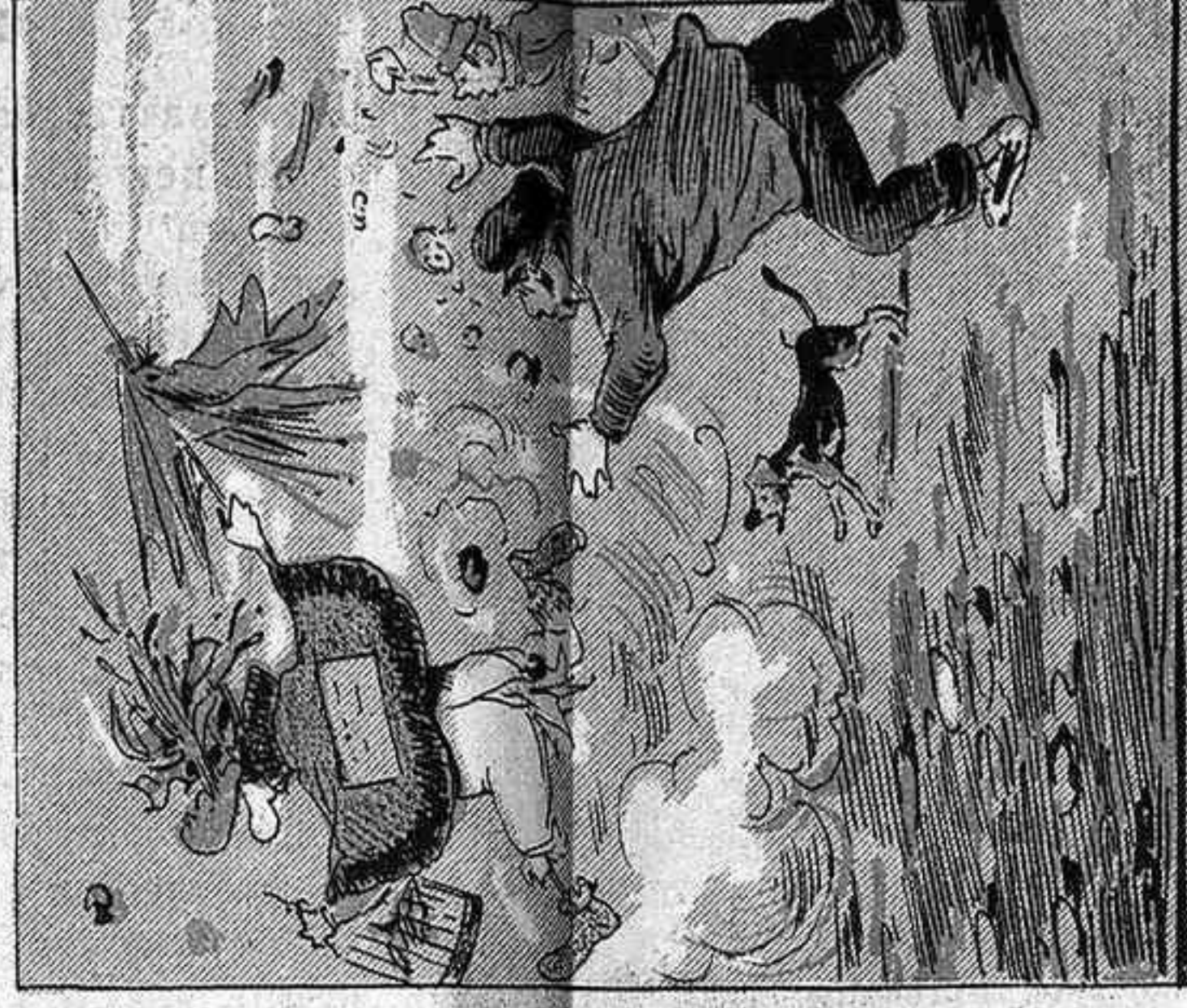
—¡Ara veyám! ¿qui diria que jo soch jo? (Uns que passan): —¡Ojo, Nofre, que 't surt la séba! ¡Adeu, Llonza!
—¡Recristo! me sembla que m' han cridat!

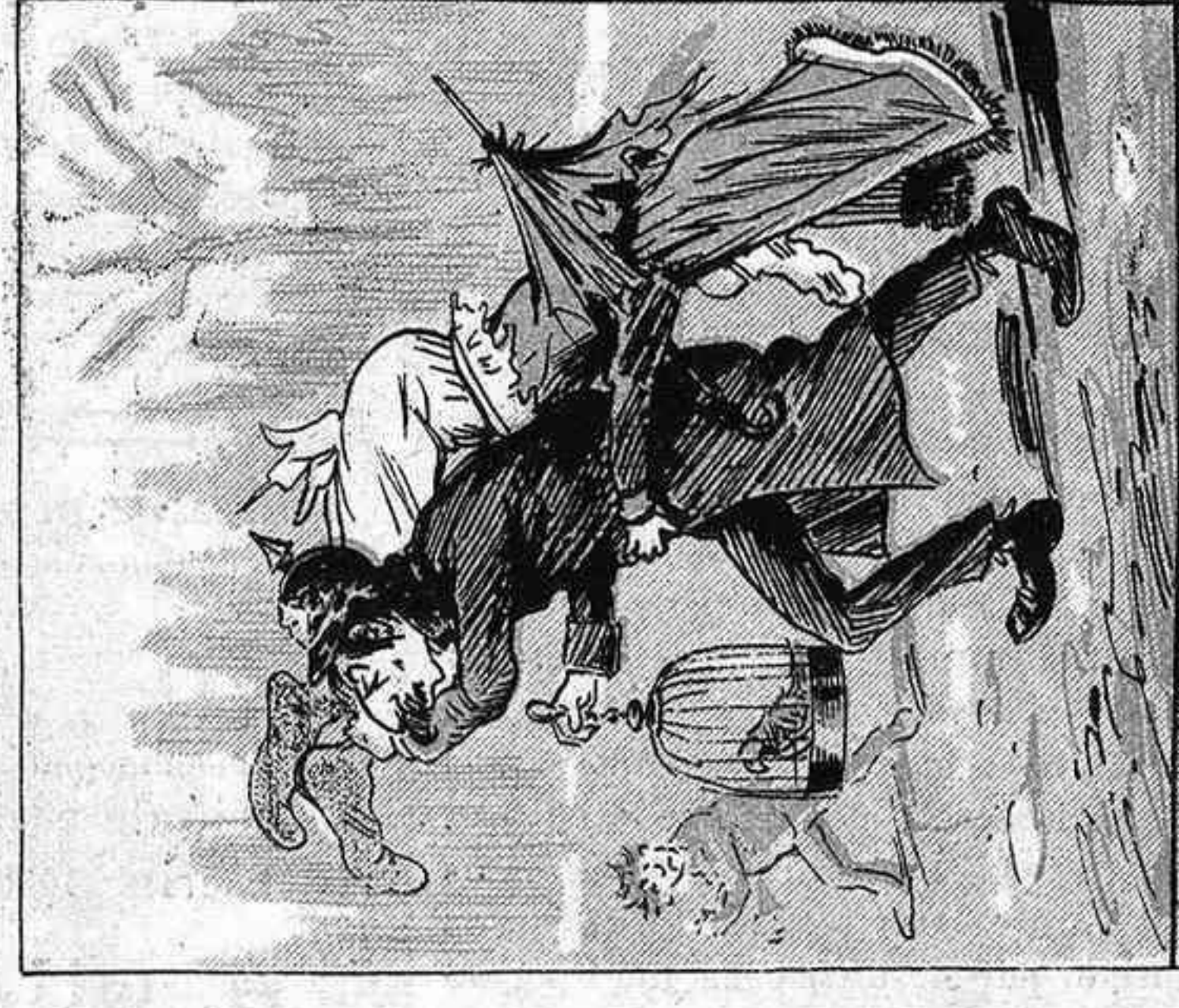
—Com mes va, menos ho entench. Aquells del café, los que passan pe 'l carrer, las donas y la quitxalla: ¡Adeu, Nofre! ¡Salut, Llonza!... ¡Ara tothom me coneix!

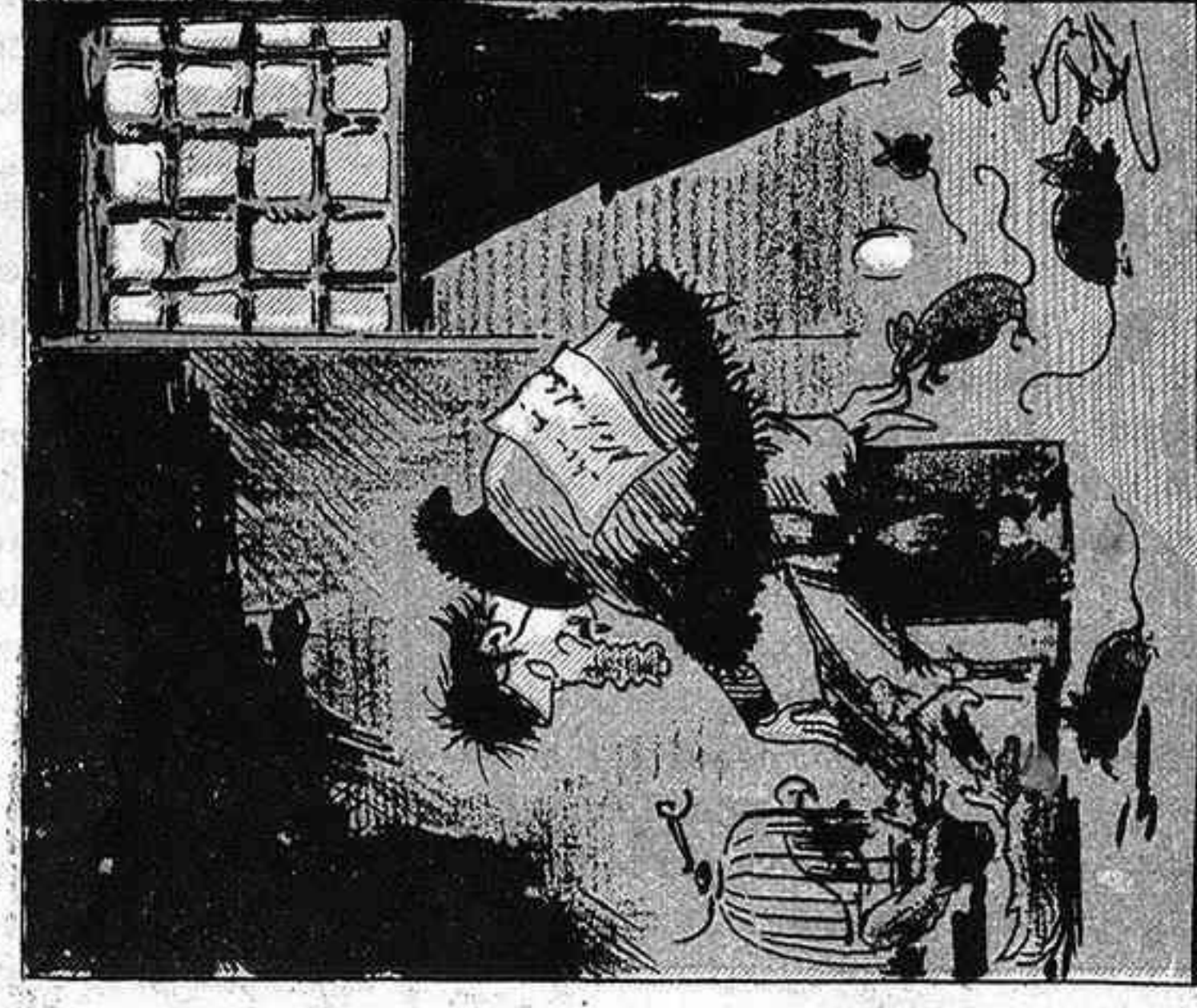
—Con estos pellingos no se va por los carrers! ¡A retiro, Nofre!
—¿Com? ¡Vosté també!... El *cipal* també 'm *conosa*! ¡Valgam Deu, donchs, jo á ningú!

Al cap d' un ' hora ja 'l *coneceria tothom* y un aixám de trinxe rayres corria al darrera seu cridant sempre: ¡Nofre! ¡Nooo... freeeel!...

Prent per borratxera la extenuació del perseguít mascarón, per fi de festa se 'l va carregá un municipal. ¡A n' ell, que may havia permés que se 't *passes-sin*, ho prenia... cap per vall!

Y aquella nit, quan ja 's conformava ab la quietut sepulcral del calaboso, una veu encare encare repetia: ¡Nofre! ¡No-fre!... ¡Seanpre 'l seu nom! ¡Era 'l lloro de la gabia, que també 'l havia aprés!

Ara, lector, casi ho pots endavinar. Ell, confiat, jurava que ningú 'l coneixeria y aixís havia de resultar, si 'l amo de la Paula, qu' es un gat, no l' hi ha-gués plantat aquet paper al detrás de la valona!

Llopart

TEATROS

PRINCIPAL

Satisfets poden estar los artistas d' aquesta companyia ja que en las nits de beneficis logran veure totes las localitats ocupadas, proba evident de que los actors catalans han sapigut captarse las simpatias de los concurrents á aquet teatro que eran completament *novicis* en aquet género teatral.

L' últim que s' ha efectuat ha sigut lo del primer actor jove Sr. Goula, sentintse sumament aplaudit en lo monólech *Lo sarau de Llotja*, que recitá del modo magistral y *sui generis* en que ja es sapigut no te rival.

Dissapte passat s' estrená una comedia en un acte titulada *Niu d' aucellets*, del que 'n resultaren autors los senyors Millá y Suñé, que demostraren que ab un argument petit y hasta gastat, se pot fer una entretinguda comedia.

En honor á la vritat, contribuí al notable éxit que obtingué la obra, la inmillorable execució que lográ per part de la Sreta. Domus y Sr. Capdevila.

ROMEA

En la passada setmana s' han anat reproduhint las mes aplaudidas obras de la temporada, anunciantse pera avuy l' estreno de una comedia en un acte, original del conegut y reputat poeta M. Rocamora, titulada *Ball d' any*.

Los preparatius de la obra del malograt Fe iu y Codina, *Lo nuvi*, tocan á son terme, ja que está anunciat l' estreno pera lo dijous próxim, dia 24.

Ab dir que al frente de la Empresa hi está lo Sr. Mir, queda fet l' elogi que pot ferse referent al modo que será presentada aquesta obra.

Pera lo próxim dilluns anuncia lo seu benefici l' administrador d' aquet teatro, posantse en escena lo notable drama de Zárate, *Guzmán el bueno*, concert per la reputada societat coral *Catalunya Nova* y lo aplaudit saynete de Vilanova, *Qui... compra maduixas*.

LÍRICH

La Junta Directiva de la societat coral *Catalunya nova*, tingué la pensada de fer un concert destinantse los productes del mateix á benefici dels perjudicats per las últimas inundacions, havent produhit notable resultat, ja que pagats tots los gastos, queda un remanent de 575'75 pessetas, qual producte dilluns últim fou entregat al senyor Arcaide.

Si la societat coral quedá satisfetá del bon éxit de la funció benéfici, també ho degué quedar del aplauso ab que foren rebudas las composicions executadas, baix la direcció de son mestre lo Sr. Morera; pero parlant ab imparcialitat, debém manifestar que trobém que los aplausos ab que eran coronadas las pessas que 's cantaren, si gueren sumament exagerats, puig ni la inspiració dels autors, ni la execució, eran mereixedoras á aquell frenesí.

Mes que aplauso vritat, semblava funció de desagris y quan á aixó s' arriba, tota crítica resulta inútil, ja que mes que ovació sublime, per nosaltres 'ns feu l' efecte de ridícula; ja es sab ut que d' un á altre grau sols hi va un pas.

Com en totes las funcions modernistas, no hi faltá la nota cómica y aqueixa sigué que al demanarse la repetició de *Los pescadors* de C. avé, se cantaren *Los segadors* de Morera.

Si es broma pueda pasar.

La banda municipal, acertadament dirigida per lo senyor Sadurní, alterná ab la societat coral, fentse mereixedora als aplausos que se li prodigaren, molt especialment en *La Arlesiana* de Bizet, tocant la *farandola* d' un molo magistral.

NOVETATS

Ja ha acabat sos compromisos la companyia Cepillo ab lo propietari del teatro, pero segons noticias lo Sr. Elias prepara pera la próxima temporada de Quaresma sa reapertura ab una notable companyia lírica.

TIVOLI

La companyia de pantomima del Sr. Perfetti, signé ben rebuda com era de esperar, donadas las notables facultats de alguns de sos artistas, pero l' espectacle es sumament petit, per lo que á las pocas funcions ha hagut de tocar... *soleta*, deixantnos abandonats.

Aquet teatro no 's tornarà á obrir fins la primera setmana de Quaresma, haventhi contractada una grandiosa companyia de ópera italiana, que dirigida per lo reputat mestre Goula (fill) donará una série de representacions de las óperas mes aplaudidas en los darrers anys en nostre gran teatro del Liceo, figuranthi entre ellas la de gran espectacle *Aida*, ademés de *Cavall. rta rusticana* é *I pagliasi*.

GRAN-VIA

La Dolores del célebre mestre Bretón, ha tingut tan extraordinari éxit per sa presentació escénica y notable execució, que la Empresa s' ha vist obligada á representarla casi á diari, sens poguer tenir en compte lo cansanci que tan important *spartito* dona als artistas.

Aqueixos, com ja hem dit avants, s' hi han distingit en gran manera, debent mencionar d' un modo extraordinari á la Srta. Ortega, y Srs. Brotat y Segura, que encarnan á la perfecció los personjes de *protagonis'a*, «Lázaro» y «Patricio.»

No hi ha dupte que l' éxit se deu en primer terme el mestre Sr. Pérez Cabrero, que ab tot y ser conoguda sa maestría, ha donat aquesta vegada probas de que es un dels pochos mestres á qui pot confiarse una obra lírica per difícil que sia, ab esperansas de bon resultat.

La Empresa agrahint lo favor que li dispensa lo públich, ha posat en práctica la reorganización de la companyia, comensant ab las contractas dels coneguts actor Joseph F. Palmada y Ricardo Güell.

Ara toca lo torn al *bello sexo* que per sarsuelas es algo fluix.

UN CÓMICH RETIRAT.

Dissapte próxim regalarém lo prospecte de

Lo Predicador

colecció de sermons satírichs, morals y literaris, escrits pe 'l Pare (de familia)

⊕ A. GUASGH TOMBAS ⊕

ab ninots de

SEBASTIA JUNYENT

Als corresponsals se 'ls farà remesa de prospectes, á fi de que pugan repartirlos entre 'ls compradors de LA TOMASA.

ENGRUNAS DEL CARNAVAL

—¿D' hont vens, aixerida?
—Del carrer de la *Lluna*. ¿Y tu, prenda?
—Del de *Ponent*.
—¡No podém pas negarho!

—M' hi disfressat d' astrólech, pensant fer broma, pero com que hi ha días de mala *lluna*, no hi fet mes que veure las *estrellas*, á causa de la trepitjada que m' ha donat un qu' anava *sol*. Es molt trista la meva *planeta*!

Aquestas dugas siluetas qu' aquí primer terme están, son la criada *Tuyetas*, y 'l mosso d' un *restaurán*... del carrer de las *Carretas*.

—Mestre, aquet nas es un plagi.
—¡Li dich qu' es original!
—¡Fuigi, home, si 's veu desseguida qu' ha copiat la trompa del *Avi del Parque*..

Cantar

Passant per lo cementiri
de tu 'm vareig recodar
y al pensar que pots morirte
confesso que... vaig plorar.

R. SARDANONS

Baix lo títol de *La Toalla Friné*, lo reputat autor dramàtic D. Joseph M.ª Pous, està escrivint una producció que destinarà a un de nostres teatros.

Si la obra resulta de tan bonas condicions com la *toalla* que li dona nom, serà un èxit.

Lo ball de màscaras que la distingida societat recreativa *Centro Cómico Lírico* dongué dissapte passat en la elegant y espayosa platea del teatro de Novetats, se veje tan concorregut com l' anterior y si gué per lo tant mostra evident de la envejable fama de que gosa dita societat, ja que hi concurreixen las mes distingidas familias barceloninas.

La asistencia de mascaretas, si gué numerosa, predominanthi los trajos richs y de bon gust.

La orquesta baix la direcció del reputat mestre senyor Giménez, cumplí ab acert son comés, si bé aquet director creyém hauria de ser mes condescendent quan se li demana la repetició de algun ball.

Los programas que 's repartiren, segons noticias, foren bastant originals. Hem dit segons noticias porque ó anaren molt escassos ó sigueren molt aconduhits, puig no lograrem veuren cap, per mes que mirarem y buscarem.

Pera dissapte pròxim dia 19, s' anuncia lo tercer y últim ball de la present temporada, que es de creure serà digne continuador dels dos anteriors.

Las pessas que pera dit ball prepara lo mestre Giménez, sabem que seràn escullidas, entre ellas hi figura una masureca, original del ja reputat compositor D. Ramón Molgosa, batejada ab lo nom de *Paquita*, y de la que 'n tenim molt bonas noticias.

Havém rebut l' anunci del Concurs de projectes de medallas y diplomas qu' han de destinarse a la Fira Agrícola, qu' està organisant lo nostre Ajuntament.

Lo plasso d' admissió terminarà 'l dia 12 del pròxim mes de Mars.

L' autor del projecte qu' obtingui 'l premi en lo concurs de medallas rebrá mil pessetas, y cinchentas l' autor del accésit.

En lo concurs de diplomas, hi figuran també un premi y un accésit, ab la cantitat, respectivament, de 400 y 100 pessetas.

No doném mes detalls, per falta d' espay, pero tenim l' esmentat anunci a la disposició d' aquells de nostres llegidors que desitjin enterarsen.

La manifestació que tingué lloch lo diumenge passat, a l' objecte de que 's depurin los fets que se suposan ocorreguts en lo castell de Montjuich, fou imponent de debó.

Una compacta multitud, sortint del teatro del Tívoli, va dirigir-se en lo major ordre a casa de la Ciutat, pera entregar al senyor arcalde 'l document en que s' exposan los desitjos de Barcelona respecte a dit assumpto, quin document ha d' esser remés a la Reyna per la esmentada autoritat popular.

No podia esperarse menos del sensats y caritatius habitants d' aquesta capital. No estém disposats a que tornin los odiosos temps del inquisidor Torquemada y demás comparsa.

Segons noticias, varios *Clubs ciclistas* d' aquesta ciutat, han acordat celebrar un ball de màscaras en lo local de *La serpentina modelo*, situat en lo carrer de Casanovas, números 3 y 5.

Dit extraordinari ball de màscaras, tindrà lloch lo di lluns de Carnaval, dia 21 del corrent a las 10 y mitja de la nit y serà en obsequi als ciclistas que mes s' hajin distingit en lo Certámen que ha de celebrarse en lo mateix dia.

Pera lo major lluhiment de la festa, los salons del local estaràn espléndidament il·luminats y ricament alfombrats, haventse encarregat lo programa a una reputada orquesta.

La Comissió organitzadora, en obsequi al *bello sexo*, se proposa celebrar un ball de rams.

Sabém que 's concediran premis als trajos de ciclistas que mes se distingeixin per sa riquesa y bon gust, sens distinció de sexó, destinantse a fins benéfichs lo sobrant que resulti.

Per arreplegar lectors nostre company *Las Noticias* s' ha dat a repartí plats ab figuras molt artisticas del *Faust* y de *ls Hugonots* de *L' Africana* y *L' Aida*...

Aixó, si 's vol, va molt bé per ompli 'l calaix de *missas*, mes en cambi, diu molt poch en favor del periodisme.

Tant es aixís, que dilluns devant la perfumeria ahont s' exhibeixen 'ls plats objecte d' aquesta crítica, vaig cullí 'l diá'ech següent... a dos *crachs* de Riudevillas:

—Tafoy Ruperto... ¿Y quin goig qu' arriba a fé aquesta *pisa* ¡compran, per l' escudellé!

—Rafela, tu t' esgarrias... aquets plats, son pe 'ls senyors.

—¿Y quant valdrán?...

—No ho explica.

Jo sentintlos conversar Vaig dirlos:

—¡Oh gent pacífica!

Si aquestos plats us fan goig, suscribiuse a *Las Noticias*...

L' un mes us darán un plat.

—¿Y l' altre?

—¡Una llangenissa!

Lo nostre amich Sr. Coria, ha deixat de formar part de la Redacció de *El Noticiero* pera poguer ocuparse ab tota l' assiduitat que 'l càrrech requereix, de la Secretaria de la Fira-concurs agrícola.

Diuen que 'l Sr. Mencheta ha tingut un disgust. Pero no compon res ab lo qu' está passant en *Doys de La Publicitat*, perque ab lo tal Coria havia trobat un inagotable manantial de xirigotas.

Ara no mes li queda en Pere dels Quatre Gats.

Y quan aquet s' en vagi per escotilló, bona nit, viola..

Quan no tingui á en Pere, en *Doys* acabarà 'l alegroys.

¡Sense en Pere y sense en Coria, en *Doys* passarà á la Historia!

Los suposo enterats del últim acte realisat pe 'l popular reverent Mossen Jacinto Verdguer

Després de totas aquellas cartas amenassadoras, que, ab sentiment dels qu' esperavam alguna cosa notable, van resultar aygua de borratxas, ha entonat lo *mea culpa* en una epistola dirigida al Excm. Sr. bisbe de Vich.

¡Quina planxa pera tots los que s' havian posat al costa de Mossen Cinto! ¡Nosaltres també eram de la colla! Per lo tant, poden felicitarlos, per la part que 'ns toca.

No 'ns persavam, la vritat, qu' havent Mossen Verdguer,

engrescat lo galliner;

un xasco 'ns des tan granat.

¿O locura ó santidad?

Lo diumenge passat en l' Ateneo de Sant Gervasi y á benefici de la Creu Roja, va celebrarse una funció extraordinaria, composta de la tragedia *Ramiro de Rocamora* y *El Sombrero de Copa*, obras que sigueren brillantment desempenyadas per las Srtas. Simó y Goula, Sra. Raso y Srs. Reges, Constans, Cais, Yebra, Laguna, Cirujeda, Gelaup, Solá, Blanco y Mestre.

Los intermedis foren amenisats per D.ª Consuelo Sala Gari, primer premi del «Conservatori municipal de Música» y 'l reputat professor Sr. Guasch Tombas (M.) los que executaren en lo piano dificilissimas pessas de concert.

La concurrència, que fou numerosa, quedá sumament satisfeta de la funció.

Si non e vero...

Un solterón de Francfort tenia una criada lletja com un pecat, la que va dirli cert dia.

«Senyor, li estimaria que 'm deixés deu marchs (uns cinquanta rals) á compte del meu salari. Aquesta nit he somniat que 'l bitllet número 11,144 ha de treure la grossa, y vull comprarlo.

Lo seu amo va donarli los deu marchs demanats, y al efectuarse al cap de pochos días lo sorteig vegé ab sorpresa que la seva criada havia sigut, efectivament, favorescuda, ab lo premi de mitj milló de marchs.

Quan lo solterón va tornar á casa y 's va convence de que la criada ignorava la sort qu' havia tingut, va ferli proposicions de casori, que la noya va acceptar de *mil amores*.

Va celebrarse ab tots los ets y uts la boda, y al dia següent l' interessat marit, digué á sa costella:

«Vamos á veure, tortoleta, terrosset de sucre jahont tens aquell bitllet de la loteria que va costarte deu marchs?

—¿Quin bitllet? ¡Ah, ja hi caich! no vaig comprarlo. Al anar á l' Administració vaig veure en un aparador un sombrero tan preciós que no vaig titubejar en comprarlo en lloch del bitllet.

S' ignora si á horas d' ara, 'l marit ja s' ha pegat un tiro.

La cavalcata que organizada per la Comissió del Carnaval d' enguany, recorregué diumenge passat varios carrers d' aquesta ciutat, sigué molt notable, y demostrá que l' aludida Comissió quan se tracta de festas carnavalescas, sab ahont té la ma dreta.

Un aplauso al Sr. Escaler, iniciador de las festas anunciadas, y á tots los companys de Comissió que tan bé 'l secundan.

Nos escriuen de Sant Hipólit de Voltregá, dihentnos que en la Societat coral Voltreganesa y en la sala del acreditat café de Reus, se celebrarán exp'éndits balls de máscaras, las nits del 20, 21 y 22 del corrent mes, executant los respectius programas reputadas orquestas.

Además la societat coral Familiar donará grans balladas á la p'assa. Y com si aixó no fos prou, uns quants amants de la tabola, han guarnit uns Carnestoltas, capás de posar de bon humor al home mes amohinat.

Es d' esperar, donchs, que 'ls simpátichs voltreganesos, veurán molt concorregudas las festas que tenen anunciadas.

Diu un periódich que la aplaudida tiple Srta. Montes ha demanat á la Companyia Arrendataria, y aquesta li ha concedit, un estanch de Madrit.

¿Volen dir que no hi ha gat tancat?

Com que la tiple es baril,
si 'l tal estanch se li dona,
prou hi ha entremitj un Girona
ó algun socio per l' istil.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 12 d' aquet mes)

Son publicables los següents travalls: *Cantars bilingües y epigramas* de Xanigots; *Dos somnis*; *Xarada Teatral*; *Cai-xaladas*; *Grans de Sorra*; *Cansó d' hivern*; *Lluyta*; *Epigrama*. de Juncadella; *A tres carniceras del Mercat de Sant Antoni*; *Se cap á peus*, *Fantasia*; *Nostre pa de cada dia*; *Anar per llana* ..; *¡Vaya uns consells!* *¡Consells á una noya*; *Manera de viure*; *Tarjeta-dedicatoria*; *Bossins*; *Amorosa*; *Relliscadas*; *¡Ha estat de sort!*; *A un amich*; *Cosas*; *Cosas mevas*; *A ca 'l adroguer*; y *trenca closcas* dels colaboradors; Xanigots, Campins, Salóm, Rossendo Coll, Vilvostre, Suñé y Villá, E. Pansas: Si no m' equivoco, la poesia *Amor de Mare* de la última remesa, ja nos l' havia enviat avants, y está publicada.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre..	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 >
Extranger, id.	2'50 >
Número corrent.	0'10 >

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

Representants exclusius en Buenos-Aires:

FRANCISCO GRACIA y C.^a

Kiosko Plassa Monserrat, cantonada Buen Orden y Moreno

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, Sant Ramón, 6.—BARCELONA

OSTA..

Acompanyant las criaturas, pare y mare ja han tractat, que si 'ls noys no tenen premi, hau d' esgarrapá al Jurat.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Va dirme una hermosa tot:
 —T' estimaré sens recel
 si sé qu' es vritat, Manel
 que tens un portentós dot.
 Jo vaig dirli:—ets tres quart-dos
 y flor d' esbelta hermosura;
 pero dints ton cos hi sura
 un desitj ben maliciós.
 Jo 't preveya un serafi
 de cara y cor; pro desquicia
 eix pensament l' avaricia
 que dos-hu ton cor mesquí.
 Aixís à tersa dos-quarta
 li pots dir que tot s' ha fos,
 que fentmé de bo ab tu, Marta,
 me va da una gran tres-dos.

EMILIO SUÑÉ.

TARJETA

Camisería

DE

Baldomero Sagristá

TARRASA

tarjeta lo següent: 4 poblacions catalanas, 3 noms de dona y un carrer de Barcelona.

SALOM Y TORRES.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Una pasta dolça.
- 1 2 3 6 5 3 2—Util de butxaca.
- 4 2 6 2 3 8—Ciutat catalana.
- 4 5 3 1 5—Nom de dona.
- 7 7 5 6—Aliment.
- 1 5 7—Part del Univers.
- 3 5—Nota musical.
- 3—Consonant.
- 7 2—Nota musical
- 6 5 3—Riu catalá.
- 7 7 2 3—Sustancia grasa.
- 4 2 3 6 2—Nom de dona.
- 4 2 3 4 8 7—Mineral pedra.
- 1 2 3 4 5 6 2—Nom de dona.
- 1 2 3 3 5 6 5 3—Ofici.

JOAN ROCAVERT.

TARJETA

RITA DALIA PRAD

Formar ab aquestas llettras, degudament combinadas, lo titul d' un drama catalá ab lo pseudonim de son autor.

GEROGLÍFICH

X

Los Egoistas Lo San
 Cristo gros
 LOS
 Goula-Soler.

J. N. COMA.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 493

Rombo.—

= C

m a r

M a r i o

C a r r a c a

r i a l l a

o c a

a

Tarjeta.—Las erradas del papá, Conrat Colomer, à Romea.

Quadrat numérich.—

1 3 8 6 2=20

2 1 3 8 6=20

6 8 1 2 3=20

8 6 2 3 1=20

3 2 6 1 8=20

20 20 20 20 20

Geroglífich.—Per masovers, las masias.